

SLOVENSKI SOKOL.

GLASILO SLOVENSKE SOKOLSKE ZVEZE.

ŠTEV. 3.

V LJUBLJANI, 25. MARCA 1913.

LETO X.

Dr. GV. S.:

Iz življenja slovenskega sokolskega naraščaja.

1863.—1913.

(Dalje.)

V prvi polovici devetdesetih let začne slovenskemu Sokolstvu izhajati zarja nove dobe. V leto 1894. segajo prvi početki preporodnega gibanja v ljubljanskem Sokolu. Počasi, pa vendar stanovitno je izpočetka napredovalo to gibanje, seglo potem čimdalje bolj v podrobnosti, vedno širje in globlje. Ne brez razburjenja, šele po dolgotrajnem boju se je izvršila reforma in reorganizacija ljubljanskega Sokola v zmislu pravih sokolskih načel. Šele l. 1900. je zmagala takorekoč uradno „nova struja“; docela pa se je utrčila šele v sledečih treh, štirih letih, tako da smemo preporodno dobo šteti od leta 1894. nekako do vsesokolskega zleta l. 1904, ki je tudi v širji javnosti zasnoval boljše umevanje sokolske misli.

Zdravo novo življenje je prešlo polagoma tudi skoro v vsa takrat obstoječa zunanja, neljubljanska sokolska društva, nova pa so se ustanovljala na pravi podlagi.

Veselo in zdravo gibanje, ki je zavladalo v slovenskem Sokolstvu, je odprlo tudi naši mladini zopet vrata v telovadnico. Najprvo v ljubljanskem Sokolu, vendar šele l. 1896. Prej ni bilo možno, misliti na sokolski naraščaj. Preobraževati se je pričelo najprej delo članstva. Ni bilo možno, mahoma uvesti ga v novo smer, ga navdati z novim duhom. Zlasti začetek je bil težak. Oviro je povzročil tudi potres l. 1895.: ljubljanski Sokol je moral s telovadbo prenehati celih sedem mesecev. Leti 1894. in 1895. sta leti priprave nove smeri, priprave resnejšega razporeditve in resnejše volje za docela temeljito preobnovo. Začetkoma l. 1896. se je moglo pričeti izobraževanje in vzgajanje vodnikov pravega sokolskega dela. „Nova struja“ se je docela uveljavila najprej pri

predtelovadcih. Prekrstili so se v vaditelje. Osnovale se je prvi slovenski vaditeljski zbor. „Do lanskega leta (1896.) je nedostajalo našemu društvu najvažnejšega činitelja v društvu sokolskem — vaditeljskega zbora, na katerega se — kakor pravi Tyrš — opira spas, nepretrgana, neomahljiva delavnost društev sokolskih . . .“, beremo v letnem poročilu za l. 1896 v poročilu takratnega tajnika br. Viktorja Murnika, „ . . . V začetku lanskega leta pa se je zgodilo, da so se naših vaditeljev srca napolnila s kesom nad opustnimi grehi, da se je njih duh oborožil z odločno voljo, trdo pokoro delati zanje. In tako so si ustanovili vaditeljski zbor, kjer bi se vzajemno vadili v teoriji in praksi.“ Predavanja seznanijo vaditelje in boljše telovadce s Tyrševim sokolskim vadbenim sestavom. Ta sestav se uvede praktično v telovadnico in z njim nova slovenska telovadna terminologija, naslanjajoča se, kjer le mogoče, na češke izraze. Uvedejo se izkušnje za vaditelje. Prvi jo naredi z izvrstnim uspehom br. Josip Smertnik (sedanji načelnik celjske sokolske župe); na predlog vaditeljskega zbora ga imenuje odbor v svoji seji dne 19. junija 1896 za vaditelja. Tako se tedanji vaditeljski zbor, kjer so bili bratje Iv. Vernik (načelnik), Anton Škof (načelnikov namestnik) in Viktor Murnik, pomnoži za enega člana. Pozneje se jim pridruži v drugi polovici l. 1896. v Ljubljano prišli br. Josip Petrik, svoječasn vaditelj praškega Sokola.

Odmor v telovadbi vsled nedostatka telovadnice da vnani povod za predavanja in govore o sokolski ideji na posebnih „telovadskih večerih“. Telovadci se vzdržijo tako pri stvari, bistre se jim pojmi o Sokolstvu. Pridobivajo se ob enem na

teh večerih novi pristaši. Pripravijo se tako kolikor mogoče dobra tla za novo delo v novi telovadnici v „Narodnem domu“. To delo prične 1. aprila 1896.

Skrb, da razširi telovadbo čim bolj, je v vaditeljskem zboru kmalu zbudila misel, uvesti tudi telovadbo naraščaja. Po dobi izletov in javnih nastopov zastavi vse svoje moči, da bi zbral čim več mladine v telovadnici. Kakor razvidimo iz že omenjenega tajnikovega poročila za upravno leto 1896., njegov trud ni bil zaman. Dotično mesto tega poročila slove:

„Zaradi te prebridke izgube (prenehale so namreč vsled slabe udeležbe posebne ure za proste in redovne vaje za člane, ki se iz kakršnegakoli razloga ne bi mogli udeleževati redne telovadbe) globoko užaljeni vaditeljski zbor je kmalu potolažila imenitnejša stvar — telovadba sokolskega naraščaja. Po dolgem trudu se mu je namreč posrečilo, za telovadbo pridobiti mladino, osobito trgovske in obrtniške vajence. Vadijo se vsako nedeljo popoldne od 5. do 7. in vsako sredo od polu 8. do 9. zvečer. One brate trgovce in obrtnike, ki doslej še niso pošiljali svojih vajencev k telovadbi, prosim, da to poslej store in tudi poskrbe, da bodo vajenci redno zahajali k vajam.“

Tudi obisk ni bil slab: „Vseh dečkov je bilo 87. Večina se je mogla telovadbe udeleževati samo ob nedeljah.“ Kakor nam kaže statistika, se je začela telovadba naraščaja meseca novembra l. 1896. Izpočetka so vadili naraščaj bratje Murnik, Petřik, Škof in Smertnik; pomagala sta jim za vaditelja se pripravljajoča brata Josip Miklavec in Oskar Terglav. Razširjeno delo (ženska telovadba, posebne ure starejših bratov) pa je kmalu zahtevalo razdelitev dela. Junija meseca 1897. je vadbo naraščaja prevzel br. Smertnik. Br. Smertnik je vadal naraščaj z nekaterimi vaditeljskimi pripravniki do svojega odhoda iz Ljubljane, aprila 1898. Od aprila do julija 1898. pa je vadbo prevzel vad. namestnik br. Bojan Drenik (sedanji načelnik ljublj. Sokola in podnačelnik S. S. Z.) in od oktobra (v počitniških mesecih prva leta ni bilo telovadbe naraščaja) do konec leta 1898. vaditeljski namestnik brat Josip Zadel z vad. namestnikoma br. Petrom Jerajem in Avgustom Tostijem.

Naraščaj je telovadil izpočetka ob nedeljah (od 5. do 7. zvečer) in sredah (od 7. do 8. zvečer), od druge polovice l. 1897 pa ob ponedeljkih in petkih (od 7. do 8. zvečer).

Nenavadno močno je naraslo število naraščaja l. 1898, tako da je naznanil načelnik

br. Murnik na občnem zboru 15. januarja 1899: „Z veseljem pa nas mora navdajati, da se je naša „spes patriae“, naš telovadski naraščaj pomnožil v izdatni meri . . .“ Toda to veselje je bilo kratko. L. 1899. so se zopet pojavili razburkani valovi preporodne dobe, ki so odnesli iz telovadnice tudi lepo razvijajoči se naraščaj. To leto pa so pričeli telovaditi v telovadnici ljubljanskega Sokola učenci umetno-obrtne strokovne šole. V pravi tir je prišel ljubljanski Sokol šele maja meseca l. 1900. „V začetku maja lanskega leta,“ pravi načelnikovo poročilo na rednem občnem zboru dne 16. januarja 1901, smo se telovadci zopet zbrali okoli sokolskega svojega voza, puščenega 15 mesecev brez vprega in brez voznika. Obilo truda nam je prizadejalo, da smo ga spravili v dober tir.“ Takoj je bilo misliti na zopetno pridobitev naraščaja. Br. Bojan Drenik je prevzel to nalogo. Šel je do znanih, Sokolu naklonjenih obrtnikov, pred tovarne, obrtne nadaljevalne šole, da povabi dečke v telovadnico na prvo nedeljo v maju. Ta korak je imel dober uspeh. Tedaj je vstopil v naraščajeve vrste tudi br. Josip Rihar (sedaj že dolgo vrsto let vaditelj ljubljanskega Sokola) in br. Janko Dimic, poznejši prvi načelnik Sokola Ljubljana I. Naraščaj so vadili l. 1900 in 1901 bratje Alojzij Novak, Fran Kandare in Tomo Burgstaler; l. 1902 bratje vaditelji T. Burgstaler, B. Drenik, Fran Kandare in Alojzij Novak, pomagali pa so jim bratje Dolhar, Perne in Zadel; l. 1903 in 1904. br. Burgstaler.

Leta 1899., 1900. in 1901. so pri ljubljanskem Sokolu v posebnem oddelku telovadili učenci umetno-obrtne strokovne šole pod vodstvom br. Barana. Leta 1899. in 1900. so nastopili ob zaključku šolskega leta na dveh javnih telovadbah, ki sta lepo uspeli.

Leta 1901. so šolske oblasti ugodile prošnji več narodnih staršev z gospo dr. Tavčarjevo na čelu, da jim smejo sinovi telovaditi pod vodstvom Drenikovim v „Narodnem domu“ v posebnem oddelku, z značajem zasebne telovadne šole. V tej dobi je vstopil v ta naraščaj tudi br. Stane Vidmar, zmagovalc pri lanskí praški tekmi za prvenstvo Z. S. S. Br. Drenik je vodil ta oddelek 10 let, do znane prepovedi.

Zgledu ljubljanskega Sokola so sledila večinoma tudi druga slovenska sokolska društva ter uvedla telovadbo sokolskega naraščaja. Zaslug so si pridobili v tej dobi za naraščajevo telovadbo zlasti bratje Josip Smertnik in Aleks. Kostnapfel

v celjskem Sokolu (naraščaj je pričel telovaditi l. 1899), br. Julij Novak v idrijskem Sokolu, brata Evgen in Janko Sajovic v kranjskem Sokolu, br. Aleksander Kostnapfel in Rajko Boltavzar v šišenskem Sokolu (telovadba naraščaja je pričela leta 1902.).

Naraščaj se je vobče delil na dva oddelka: učenci (od 6. do 14. leta) pa trgovski in obrtni vajenci (od 14. do 18. leta) ti se nazivljejo prav za prav „sokolski naraščaj“. Vobče je telovadil vsak oddelek dvakrat na teden po 1 uro. Telovadni dnevi so se pri posameznih društvih močno menjavali, večidel pa je telovadil naraščaj ob nedeljah popoldne, učenci pa ob četrtek in sobotah od 5. do 6. popoldne. V mnogih društvih so telovadili učenci in vajenci v skupnih urah, drugod je zopet telovadil naraščaj spričo majhnega števila vajencev skupaj s člani. Učenci so plačevali navadno malenkostno mesečnino od 20 do 40 vinarjev kot nekaj prispevek za najemnino in vzdržavanje telovadnice; naraščaj pa ni plačeval nikakršnih prispevkov.

Telovadbo naraščaja so vodili sokolski vaditelji z dobrim uspehom in občinstvo je kmalu spoznalo neprecenljivi vzgojevalni moment tako v telesni in нравstveni kakor tudi v narodni vzgoji mladine. Rado je pošiljalo svoje otroke v sokolsko telovadnico in tako množilo število sokolskega naraščaja, rado je posečalo sokolske prireditve, še posebno, ako so nastopili tudi njihovi sinčki. Kvalitativni napredek v mladinski telovadbi je bil namreč tolik, da so vaditeljski zbori pričeli poizkušati tudi z javnimi nastopi naraščaja; uspeli so vsi lepo. Zategadelj so odslej uvedla nastop naraščaja društva skoraj pri vseh svojih telovadnih prireditvah. Izmed javnih nastopov naraščaja v preporodni dobi naj jih navedem le par, ki so več ali manj zgodovinskega pomena za slovensko Sokolstvo.

Nastopov učencev umetno-obrtne strokovne šole sem že omenil. Prvi nastop društvenega naraščaja pa je priredil ljubljanski Sokol dne 8. julija 1902 s tem sporedom: 1. proste vaje z rajalnim nastopom pod vodstvom podnačelnika br. Fr. Kandareta; izvajalo 21 gojencev od 15 do 18 let; 2. orodna telovadba v treh vrstah: a) prva vrsta (vodil br. Kandare) na drogu in na konju vzdolž; b) druga vrsta (vodil br. Perne) na bradlji in kozi; c) vrsta začetnikov (vodil brat Burgstaler) na konju na šir in na bradlji; 3. skupine: a) na orodju, b) brez orodja. Naraščaj je pokazal s točno izvedbo in lepo disciplino, kako

resno se goji mladinska telovadba. Izborni uspeh pa je bil tudi odlično izpričevalo vaditeljskemu zboru, ki je s tem nastopom pokazal občinstvu pregledno in vzorno sliko pravilne mladinske telesne vzgoje.

Za razvitja prapora Sokola v Idriji 20. avgusta l. 1902. je nastopil ondotni naraščaj z vajami s palicami prvič v kroju za naraščaj po predpisih Česke Obce Sokolské. Poročilo omenja: „... Otvoril je telovadbo naraščaj, ki je pod vodstvom načelnika J. Novaka izvajal po taktu godbe 4 vaje s palicami. Kazatelj sta bila osemletna dečka Gabr. Novak in H. Prelovec. Vse vaje so izvedli z neverjetno natančnostjo... Omenimo še, da so bili dečki opravljeni v telovadnih oblekah po predpisih češke sokolske zveze; obleka jim je jako dobro pristojala; napravila jo je revnim dečkom brezplačno gospodična J. Novakova.“

Splošno je nastopal naraščaj v teh letih bolj pogostoma, skupno pa je prvič nastopil naraščaj več društev ob II. slovenskem vsesokolskem zletu v Ljubljani leta 1904. Naraščaj celjskega, idrijskega, kranjskega, ljubljanskega in šišenskega Sokola (okoli 100 dečkov) je izvedel pod vodstvom br. T. Burgstalerja, vad. ljubljanskega Sokola in br. J. Novaka, načelnika Sokola v Idriji, vaje s palicami. Namesto telovadbe na orodju pa je izvršila manjša vrsta celjskega in večja vrsta ljubljanskega Sokola krasno zasnovane skupine. Izvedba in nastop naraščaja na drugem zletu sta bila v vsakem oziru pohvalna in sta nam pokazala do kake visoke stopnje se je dvignila mladinska telovadba v preporodni dobi.

Naraščaj ni imel v tej dobi posebnega telovadnega oblačila. Izpočetka je nastopal v enaki telovadni obleki kakor članstvo; pozneje so uvedli za učence kroj češkega naraščaja (prvič, kakor omenjeno v Idriji 20. avgusta l. 1902.), trgovski in obrtni vajenci pa so obdržali svojo poprejšnjo telovadno obleko. Tako opravljen je bil naraščaj na II. zletu v Ljubljani; pa tudi poslej je ostala do zadnjih let splošno ta oprava.

Obisk naraščaja je kazal po vseh društvih nemirno lice preporodne dobe. Takoj prvo leto svojega obstoja (l. 1896.) je štel naraščaj v 6 društvih (Gorica, Kranj, Ljubljana, Postojna, Trst, Zagorje) 159 gojencev. Poznejša leta se je obisk dvigal, zatem zopet padal, v nekaterih društvih celo hipno ponehal, nato pa s podvojeno silo vstal iznova. Ob koncu preporodne dobe l. 1904.

je gojilo naraščaj 9 društev; skupno število gojencev je bilo 244. Podrobnih podatkov o letnem obisku naraščaja v posameznih društvih ni mogoče podati, ker mi statistike niso na razpolago, razen statistike ljubljanskega Sokola.

Vobče veljajo za ta društva navedene splošne opazke. Statistika naraščaja v ljubljanskem Sokolu nam pa kaže zanimivo sliko o obisku mladinske telovadbe v Ljubljani ki nam jo pojasni pregledna tabela:

Leto	Število vpisanih gojencev	Udeležba v vsem skupaj	Število ur	Povprek na uro	Največ	Najmanj	O p o m b e
1896	87	270	6	45	72	25	Telovadba je trajala samo 2 meseca, ker se je pričela šele novembra.
1897	83	1869	45	41.5	74	26	Od 13. aprila do 20. maja ter julija, avgusta in septembra ni bilo telovadbe naraščaja.
1898	198	3712	60	60.6	117	27	Julija, avgusta in septembra ni bilo telovadbe naraščaja.
1899	—	—	—	—	—	—	Telovadbo je obiskavalo samo 45 vajencev strokovne šole, med temi rednih 30.
1900	44	1335	39	34.2	42	31	Telovadba se je pričela šele maja, julija in avgusta ni bilo telovadbe. Razen tega so telov. učenci obrtne strok. šole v posebnem oddelku.
1901	?	1879	54	35	88	17	Januarja, februarja in marca ni bilo telovadbe. Oddelek obrtne strokovne šole: 66 ur; največji obisk: 52, najmanjši: 32.
1902	?	1326	70	18.9	30	8	Prve 4 mesece ni bilo telovadbe.
1903	106	2228	79	28.16	53	9	Telovadba se je gojila skozi vse leto.
1904	150	2766	76	36.3	60	9	Telovadba se je gojila skozi vse leto.

(Dalje prih.)

Vestnik slovenskega Sokolstva.

Slovenska sokolska zveza.

Seja odbora S. S. Z. dne 19. januarja 1913.

Navzočih 22 bratov in sestra L. Kosova iz Idrije. Zastopane vse župe.

Starosta br. dr. Ivan Oražen otvori sejo ob 10. dop. Spominja se s toplimi besedami umrlega bivšega staroste ljubljanskega Sokola, br. Ivana Murnika, velezaslužnega Sokola. Naznanja dalje, da je namesto br. Vošnjaka stopil kot član v predsedstvo namestnik br. E. Tuječ ter da je predsedstvo namestilo kot zveznega uradnika za zletno dobo br. R. Murnika.

Tajnikovo poročilo.

Zvezni tajnik, br. B. Kajzelj, poudarja narast slovenskih sokolskih društev izza zadnjega zleta od 15 društev na 104 društva, oziroma odseke, omenja uspehe slovenskih Sokolov v Turinu in v Pragi. Predsedstvo je lani stopilo v stik s češko tovarno vžigalic v Budejevicah radi prodaje vžigalic v prid zvezi, pozneje pa to vprašanje rešilo ugodno za zvezo z založnikom C. M. vžigalic g. Perdanom. Pri posredovanju se je zlasti trudil br. dr. Oton Fettich-Frankheim, za kar mu gre topla zahvala. Bratom Sokolom polaga

na srce, da se s še večjo vnemo, nego doslej, zavzemajo za C. M. vžigalice, ker ima od prodaje tudi zveza svojo korist. Poročilo navaja nadalje priprave za III. vsesokolski zlet v Ljubljani, osnove odsekov in njihovega dela ter glede podrobnosti opozarja na poročila v „Slovenskem Sokolu“. Poročila o delovanju odsekov so prinašali tudi „Slovenski Narod“, „Dan“, „Edinost“ in „Soča“, za kar jim bodi izrečena gorka zahvala. Brat tajnik predloži več po stavbnem odseku izdelanih načrtov za telovadišče ter razne osnutke za zletni znak, osnutek zletnega lepaka in zletnih barvnih razglednic, oboje delo akad. slikarja Vavpotiča.

Poročilo se vzame na znanje. V debati se opozarja na to, da treba pri večjih izletih informirati društva glede sokolske pripadnosti gostilničarjev in pod. Br. tajnik opozarja naposled še na sokolske torbice, jako priporočne za razne potrebščine pri izletih. Komad stane 2.40 do 2.50 K. Vprašanje, ali imajo društva plačati tudi prva leta obstoja zvezne prispevke, se odloči tako, da mora vsako društvo takoj prvo leto plačati poln zvezni prispevek. Člani odsekov niso oproščeni zveznih prispevkov. Zvezni prispevek se določi na 30 vinarjev za člana.

Načelnikovo poročilo.

Zvezni načelnik br. dr. V. Murnik podaja, ker je zvezno glasilo skoro o vsem, kar mu je poročati, objavilo bolj ali manj podrobna poročila, vobče le kratek pregled o delu tehničnega vodstva v zadnjih dveh letih. L. 1911. je bilo najprej opraviti s pripravami za mednarodno tekmo v Turinu. Uspela je za Slovence jako častno. Nadaljnje delo je veljalo zletu v Domžalah in hrvaškemu vsesokolskemu zletu v Zagrebu. Zlet v Domžalah se je izvršil dobro; želeli bi bilo le večje udeležbe tudi iz bolj oddaljenih sokolskih žup. Časten je bil uspeh slovenskega Sokolstva tudi v Zagrebu. Naši telovadci so nastopili skupno s telovadci drugih sokolskih zvez pri prostih vajah, izbrani slovenski telovadci pa so posebej nastopili z vajami na orodju ter s hkratnimi vajami in skupinami na štirih bradljah ter želi veliko pohvalo.

Proti koncu l. 1911. smo začeli priprave za naš vse-sokolski zlet. Prva skrb je bila sestava prostih vaj zanj. Proste vaje za člane so bile objavljene v 11. in 12. številki „Slovenskega Sokola“ l. 1911. Nadaljnja dela so prekinile priprave za vsesokolski zlet v Pragi. Praški zlet je donesel slovenskemu Sokolstvu velikih časti. Vrnili smo se z njega z dvema zmagovalcema v tekmi za prvenstvo Slovanske sokolske zveze. Tudi drugi naši tekmovalci so vobče dosegli dobre uspehe. Nastopni pregled nam kaže veliki napredek v uspehih, izza medzletne tekme pa tudi udeležba v Pragi je bila znamenita, dasi radi oddaljenosti manjša nego v Ljubljani.

Višji oddelek:

	1910		1912	
	vrste:	posam.:	vrste:	posam.:
udeležba	4	24	4	29
uspeh: vsaj 90%	—	—	—	2
vsaj 80%	—	—	—	4
vsaj 70%	—	3	2	8
vsaj 60%	—	7	2	5
vsaj 50%	3	7	—	7
pod 50%	1	7	—	3

Nišji oddelek:

	1910		1912	
	vrste:	posam.:	vrste:	posam.:
udeležba	10	75	6	46
uspeh: vsaj 90%	—	2	2	9
vsaj 80%	—	20	2	22
vsaj 70%	6	20	2	8
vsaj 60%	2	18	—	6
vsaj 50%	2	7	—	1
pod 50%	—	8	—	—

Pri javni telovadbi v Pragi smo nastopili na 5 bradljah s hkratnimi vajami in s skupinami na 5 bradljah z nič manjšim uspehom, kakor na 4 bradljah v Zagrebu.

Po praškem zletu nas je najprej čakal zlet na Bledu. Izvršil se je z najlepšim uspehom, vendar tudi tu kakor leto prej v Domžalah udeležba telovadcev ni bila povoljna. Nekatere župe sploh niso bile zastopane, nekatere v dokaj premajhnem številu. Saj ni, da bi bolj oddaljene župe morale priti v velikem številu. Ali toliko smemo zahtevati, da bi bilo vsako društvo vsake župe zastopano vsaj po enem vadi-telju. Župe in društva očitno še ne znajo ceniti pomen in korist teh skupnih nastopov. Pomen in korist sta naslednja: 1. Vsaj enkrat na leto bi se tako sešli zastopniki vseh društev; dobro bi bilo to za vzajemno spoznavanje in medsebojni stik. 2. Taki zleti so jako poučni; večja udeležba daje vodnikom priliko, vaditi se v vodstvu večjega števila telo-

vadcev, tem pa v nastopanju v gmoti; tudi morejo vaditelji in telovadci pri teh nastopih, kjer sodelujejo navadno najboljša društva in najboljši telovadci s posebnimi točkami, videti marsikaj, kar jim more biti v prid in pouk ter jih izpodbuditi v tem in onem oziru. 3. Važni so naposled za enotno vadbo skupnih vaj. Zlet na Bledu je bil še posebno važen za zlet v Ljubljani. Ko bi bil na Bledu pri prostih vajah vsaj po en vaditelj ali telovadec iz vsakega društva, bi si bil prvi izkušnji popravil svoje izvajanje ter potem doma opozoril na napake in jih odpravil pri drugih; tako bi bilo delo za zlet zelo olajšano.

Po blejskem zletu smo takoj zopet pričeli s pripravami za zlet v Ljubljani, prekinjenimi vsled zleta v Pragi. Proste vaje za članice so potrebovale podrobnejše razlage. Z razlago vred so bile vaje objavljene v lanski 8.—11. številki „Slovenskega Sokola“. Določil se je v splošnem tudi ostali telovadni spored. Sedaj se sestavljajo vaje za tekme.

Od 25. avgusta do 8. septembra 1912 se je priredil zvezni tečaj za izobrazbo vadi-teljev. (Podrobnosti o njem glej na str. 85. v „Slov. Sokolu“ l. 1912).

Br. dr. P. Pestotnik obžaluje, da so Slovenci na bradljah nastopili samo en zletni dan. Brat zvezni načelnik pojasnjuje, da ob težkočah glede izvršitve sporeda radi časa in orodja ni bilo mogoče misliti na večkratni nastop. Na predlog br. Smertnika se sklene, želje za bodoče nastope predložiti pri prvi prihodnji seji odbora Slovenske sokolske zveze. — Poročilo načelnikovo se odobri.

Blagajnikovo poročilo.

Blagajnikov namestnik br. L. Dermelj poroča, da je bilo l. 1912. prejemkov 10.429 K 37 vin., izdatkov pa 8.999 K 10 vin., zatorej preostanka 1.430 K 27 vin. Ob zaključku leta je naloženih v Kreditni banki 1.327 K 91 vin., v ročni blagajnici je 102 K 36 vin. Imovina zveze brez terjatev na zaostankih zveznih prispevkov znaša 6.382 K 97 vin.

Sklene se, da je o tekmovalnem skladu voditi poseben račun. Po daljši debati se nadalje sklene: Dolgove na zveznih prispevkih, nastalih po ustanovitvi žup, je plačati vse. Glede dolgov, nastalih pred organizacijo žup, je vprašati župe o gmotnem stanju dotičnih društev, zvezno predsedstvo pa se pooblašča, da potem po svoji sodbi odpušča te dolgove. Župe je opozoriti na njih dolžnost, plačevati zvezi zvezne prispevke za vse izkazane člane župnih društev in od-sekov (tudi v prvem letu obstoja). Neplačujoče društva in odseke bodo župe morale izključiti. — Poročilo blagajni-kovo se odobri.

Zlet v Ljubljani.

Odobri se poročilo o dosedanjih pripravah predsedstva in njegovih ukrepih ter po predsedstvu določeni čas zleta: 15.—17. avgusta 1913. Z odločitvijo o velikosti telovadišča bo predsedstvu še nekaj časa počakati radi razmer zunaj Sokolstva, ki še ne dopuščajo presoditi velikost udeležbe. Iz istega vzroka je vobče še nekoliko počakati z večjimi izdatki. Ako bo „Slovenskemu Sokolu“ radi zletnih priprav treba priloge, se mu bo dala odškodnina na ta način, da zveza naroči primerno večje število iztisov, ker ni umestno, povišati naročnino.

Raznoterosti.

Br. Gregorec poroča, da Novomeški Sokol letos praznuje svojo 25. letnico. Novomeška župa si želi večji zlet Sokolstva v Novem mestu ob tej priliki. Sklene se: ako bi se župa ne zadovoljila z zletom na jesen po vsesokolskem zletu v Ljubljani, je vprašati za mnenje zvezni vadi-teljski

zbor o možnosti dobre prireditve pred ljubljanskim zletom — Sokol v Mariboru predlaga, naj se izvede zavarovanje proti poškodbam v telovadnici. Stvar se bo še razmotrivala ter vprašale župe za mnenje. — Predlog Sokola v Brežicah, naj se priredi efektna loterija, se odstopi predsedstvu v razmotrivanje.

Ljubljanska sokolska župa.

„Sokola“ v Ljubljani redni občni zbor dne 30. januarja 1913. Starosta br. dr. V. Murnik pravi v otvoritvenem govoru, da bo dne 1. oktobra letos 50 let, odkar je imelo društvo, tedaj še z imenom „Južni Sokol“, svoj ustavnovni občni zbor. Na slovesen način nam bo takrat praznovati naš jubilej. Danes pa je naša naloga, ozreti se le na preteklo leto društvenega delovanja. Društvo tega leta ni napravilo, delo njegovo v preteklem letu je pridelalo nov izdaten prispevek k temu, da se bo na 50 letni svoj dan moglo izkazati s čim lepšim računom. Preteklo leto nam je prineslo mnogokaj veselega, pa tudi žalost je ponovno prevzela naša srca. Nепреprosa smrt je ugrabila našemu društvu tri častne člane: brate A. Aškerca, Josipa Gorupa in pred kratkim Ivana Murnika. Spominja se jih z gorkimi besedami, poudarjajoč njihove zasluge za Sokola. Toplo se spominja nadalje umrlih članov: br. A. Petrina, večletnega zaslužnega odbornika, svoječasnega člana vaditeljskega zbora in nekaj časa načelnika društvenega, Ant. Peterlina, svoječasnega marljivega odbornika, ter zvestih članov br. Ivana Čudna, V. Krisperja st. in Suwe st. Bodi vsem najčastnejši spomin! Ob smrti br. Josipa Gorupa je njegova rodbina naklonila društvu dar 1000 K, br. dr. Valentin Krisper pa ob smrti svojega očeta dar 500 K. Bodi velikodušnim darovalcem iskrena zahvala! Starosta omenja nato ustanovitev ženskega odseka pri društvu ter naposled izreka zahvalo vsem društvenim delavcem in pospeševalcem.

Tajnik br. dr. Janko Berce omenja uvodoma svojega poročila društvene petdesetletnice. Nima tu naloge očrtavati društveni razvoj, ki je obenem tudi razvoj vsega slovenskega Sokolstva, saj se je iz našega društva razvila tako krepka sokolska organizacija med slovenskim narodom. Omejiti se mu je tu le na društveno delovanje v preteklem poslovnem letu in še to le, kar se tiče upravne strani. Na lanskem občnem zboru dne 24. januarja izvoljeni odbor se je sestavil tako: tajnik — poročevalec, blagajnik — br. Skale, gospodar in knjižničar — br. Burgstaler, upravitelj stavbnega sklada — br. L. Franke. Svoj izstop sta naznanila dva odbornika, njiju mestni sta zasedla namestnika. Za odposlanca v jezdni odsek se je določil br. Chescutti. Društvo šteje danes 411 rednih članov, 10 častnih članov ter 36 članic. Odbor je imel 14 rednih sej ter več izrednih. — Poročilo se spominja nato umrlih članov. Vse je spremilo društvo k zadnjemu počitku bodisi korporativno, bodisi po deputaciji. Zvesto svojim pravilom ter skrbeč za družabno življenje, je društvo priredilo običajne zabave in to v nastopnem redu: Na pustni torek maskarado: „Ti Pijereta, jaz Pijerot“, v gorenjih prostorih Narodnega Doma, ki sta nam jih prepustila Čitalnica in uprava Narodnega Doma brezplačno, za kar jima bodi zahvala. Veselični odsek se je zelo potrudil ter dosegel sodelovanje ak. slikarja Vavpotiča, da smemo beležiti to prireditev med najlepše uspehe. Dalje smo dne 22. junija imeli na dirkališču kresno veselico, ki je sicer dobro uspeła, pa vendar ne tako, kakor prejšnja leta. Dobro obiskana sta bila Miklavžev ter Silvestrov večer v društveni telovadnici. Priredili smo častni večer dne

30. marca velezaslušnemu br. blagajniku Skaletu, ki je že nad 25 let društveni blagajnik. Podroben popis večera ter oris slavljenčevih zaslug je priobčil „Slovenski Sokol“. Društvo se je korporativno udeležilo razvitja zastave Sokola v Borovnici 9. junija, potem župnega zleta v Šiški 4. avgusta ter zleta na Bledu 15. avgusta. Pri zletu v Pragi je bilo naše društvo častno zastopano. Naposled pripominja poročilo, da je članstvo nabralo večji znesek za „Rdeči križ“ balkanskih držav.

Tajnikovo poročilo se je odobrilo ter bratu tajniku izrekla zahvala občnega zbora.

Načelnik br. Bojan Drenik je poročal:

Vaditeljski zbor šteje 9 vaditeljev, 2 vaditeljska namestnika in 4 pripravnike. Imel je lani 12 sej. Telovadba se je vršila v 140 telovadnih večerih. Vpisanih je bilo lani 73 telovadcev, povprek je telovadilo na večer 20 telovadcev, največ 36, najmanj 15. Najboljši obisk telovadbe je bil meseca julija in avgusta za sokolskih zletov. Po praškem zletu do župnega zleta v Šiški se je število obiskovalcev članske telovadbe dvignilo povprečno na 28 do 30, največje število kaže 31. julij: 34 telovadcev in 2. avgust: 36 telovadcev. Prvi dan po župnem zletu je padlo število na 20, dvignilo se je pa med tednom pred zveznim zletom na Bled zopet na 30, potem pa se z redkimi izjemami znižalo v jeseni na povprečno število 20 telovadcev; šele proti koncu leta 1912 se je obisk dvignil na 28 do 30. Pozimi se vzdržuje dvakrat na teden telovadba za starejše brate; največji obisk 12, najmanjši 3, poprek 5. Obrtnega naraščaja statistika nam kaže, da je bilo vpisanih 118 dečkov. Telovadili so v 91 telovadnih urah, največ 29, najmanj 7 telovadcev. Kakor pri članstvu, tako je tudi pri obrtnem naraščaju najboljši obisk bil v zletnih mesecih julija in avgusta. Trgovski naraščaj je telovadil posebej štiri mesece in sicer marca, aprila, maja in junija v 10 urah. Vpisanih je bilo 78 telovadcev. Obisk je bil najboljši prvi mesec: 66, najslabši zadnji mesec: 21.

Na vsesokolskem zletu v Pragi je teknilo 14 telovadcev in sicer 2 za prvenstvo, 7 v višjem oddelku in 7 v nižjem oddelku. Za prvenstvo in v višjem oddelku sta teknila br. Karel Fuchs in Anton Thaler; v višjem oddelku razen imenovanih dveh bratje Alojzij Pogačnik, Alojzij Fuchs, Vladimir Simončič, Juri Malnar in Josip Rihar; v nižjem oddelku br. Peter Šumi, Albert Poženel, Vekoslav Hotko, Fran Šumi, Adolf Rabič, Mirko Ambrožič in Tomo Burgstaler. Obe vrsti in vsi bratje prejmejo diplome. Ob tej priliki omenim, da so to oni bratje Sokoli, ki so vztrajno vse leto obiskovali telovadnico in zaradi tega tudi dosegli častne uspehe pri tekmah in vseh javnih nastopih. Večina tekmovalcev je nastopila v Pragi pri zveznem nastopu na 5 bradljah.

Na župnem zletu v Šiški dne 5. avgusta je nastopilo naše društvo pri prostih vajah. 4 vrste na orodju (I. vrsta drog; II. vrsta bradlja; III. vrsta miza; IV. vrsta koza) ter izbrani telovadci na 3 bradljah. Na zletu na Bledu 15. avgusta pri prostih vajah; 2 vrsti na orodju (krogi; bradlja) 2 brata v zvezni vrsti na drogu in bradlji; za hkratne vaje in skupine na 4 bradljah je društvo postavilo velik del sodelavcev. Pri nastopu Sokola na Viču 16. junija so naši telovadci sodelovali pri prostih vajah in na bradlji. S prostimi vajami, na drogu in na bradlji so nastopili v Borovnici ter v Kamniku pri Preserju. Na Silvestrov večer so izvajali boljši telovadci lične skupine na drogu. Izmed telovadcev je pristopilo k jezdному odseku 10 članov. Naraščaj ljublj. Sokola je nastopil na župnem zletu v Šiški

s skupinami. Jeseni sta nas zapustila 2 marljiva telovadca in sicer brata Vekoslav Hotko in Vladimir Simončič. V zveznem vaditeljskem tečaju so poučevali iz našega društva bratje: starosta dr. Murnik, načelnik Drenik, podnačelnik Burgstaler in brat Štrukelj. V sodnem zboru pri tekmi za prvenstvo Z. S. S. v Pragi je bil med zastopniki S. S. Z. društveni načelnik.

Med letom so hodili člani vaditeljskega zbora poučevati druga, v našo župo včlanjena društva in sicer brat Burgstaler na Vrhniko in v Kamnik pri Preserju, br. Alojzij

Fuchs v Notranje gorice in br. Štrukelj na Ig. Vaditeljski zbor ljublj. Sokola je bil l. 1912 tako sestavljen: Načelnik: Bojan Drenik; podnačelnik: Tomo Burgstaler; vaditelji: Vilko Bukovnik, Aleksander Kostnapfel, dr. Viktor Murnik, Albert Požnenel, Anton Thaler, Josip Rihar, Fran Štrukelj; vaditeljski namestniki: Karol Mikuž in Juri Malnar; vaditeljski pripravniki: Miroslav Ambrožič, Alojzij Fuchs, Alojzij Pogačnik in Simončič Vladimir.

Občni zbor odobri poročilo načelnikovo ter izreče bratu načelniku zahvalo. (Konec prih.)

Slavnostni vestnik

III. slovenskega vsesokolskega zleta v Ljubljani l. 1913.

Zlet — prepovedan!

C. kr. deželna vlada v Ljubljani je predsedstvu Slovenske sokolske zveze poslala naslednji odlók z dne 13. marca 1913, št. 294/Pol.: „Z vlogo z dne 28. januarja 1913 je naznanilo ugledno predsedstvo Slovenske sokolske zveze, da priredi dne 15., 16. in 17. avgusta 1913 slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani, na katerega so povabljeni ne samo vsa sokolska društva, včlanjena v „Slovenski sokolski zvezi“, temveč tudi druge slovanske sokolske zveze in vse telovadne organizacije, združene v „Evropski telovadni zvezi“. C. kr. deželno predsedstvo prepoveduje, sklicujoč se na določila § 6. postave z dne 15. novembra 1867, drž. zak. št. 135 prireditve tega zleta iz ozirov na javni mir in red. Proti temu odloku je prosta pritožba na c. kr. ministrstvo za notranje zadeve, ki bi se morala vložiti tekoma 8 dni, računši od dneva, ki sledi dnevni vročitvi pri podpisnem uradu. C. kr. deželni predsednik: Schwarz l. r.

Kaj sedaj?!

Kakor blisk z jasnega neba je došla prepoved našega zleta. Po vseh velikih zletih, ki so se vršili že v naši državi — vršili in izvršili v najlepšem redu in miru — bi smeli pričakovati, da bo vlada definitivno premenila nazore, ki jih je imela pred petindvajsetimi in več leti neutemeljeno o sokolskih zletih, smeli bi pričakovati, da ne bo več videla v njih strašila za javni mir in red. Smeli bi to pričakovati tem bolj, ko je lanski praški zlet država naravnost podpirala; ko so se na tem zletu visoki državni dostojanstveniki, aktivni ministri in generali preverili o vzornem redu in disciplini, ki vlada v Sokolstvu in ob njegovih prireditvah; preverili tudi o znamenitem narodu in državi velokoristnem delu njegovem. Smeli bi drugačnega naziranja pričakovati tudi glede slovenskega Sokolstva, saj se je na lanskem njegovem zletu na Bledu mogel uveriti istotako visok državni dostojanstvenik, minister za javna dela, o vzornem nastopu, vedenju, redu in disciplini slovenskega Sokolstva; — saj se je l. 1910 celo zlet v Celju, na tako vročih tleh, izvršil mirno in dostojno, v čast slovenskega Sokolstva in v najlepši dokaz, kako zna Sokolstvo celo tam, kjer niso izključena izzivanja, vzdržati popoln red.

Izrekla pa se je tupatam domneva, da tiče morda za to prepovedjo politični razlogi, da se namreč vidi nevarnost v tem, če bi se vabilu odzvale tudi neavstrijske telovadne organizacije. Upira se nam, zavračati take razloge, ki bi pomenili sumničenje, prav v ničemer ne utemeljeno. Sokolska društva so nepolitična društva; držče se strogo svojega v pravilih začrtanega delokroga, vrše važno kulturno nalogo in daleč jim je vsaka misel na kakršnekoli politične namene in manifestacije. Ni prvič, da pridejo slovanski sokolski gostje na sokolske zlete v naši državi. Bili so predlani v Zagrebu v velikem številu in zgodilo se ni nič! Bili so lani v Pragi pravtako v velikem številu in zgodilo se zopet ni nič, kar bi dalo misliti le na senco utemeljenosti takega takega razloga za prepoved zletov poslej.

Nikjer vzroka za prepoved! Nasprotno pa pomenja prepoved ne samo škodo razvoju Sokolstva, ki ima v vsesokolskih zletih jako uspešno sredstvo za pospeševanje svojega ne samo narodu, temveč tudi državi koristnega dela: vzgoje telesno in nravno krepkega naroda in ž njim telesno in nravno krepkih državljanov; ob veliki udeležbi, ki bi jo bilo pričakovati, prizadeva marveč prepoved tudi ogromno gmatno škodo gospodarstvu dežele, zlasti pa Ljubljane.

Ob vsem tem je pač nada upravičena, da odločilni krogi razveljavijo prepoved. Predsedstvo S. S. Z. je v ta namen storilo vse korake. V trdni nadi, da se zlet vendarle dovoli, nadaljuje priprave za zlet. Na vsa društva pa je poslalo poziv, da tudi ona vrše svoje priprave dalje. Bratje, zatorej na nadaljnje krepko, intenzivno delo!

Iz II. seje slavnostnega odbora dne 18. marca 1913.
Predseduje br. dr. Pipenbacher. Navzočni bratje: dr. Ažman, dr. Berce, Bukovnik, Drmelj, Franke, Kajzelj, Kostnapfel, Rado Murnik, dr. V. Murnik, dr. Gv. Sajovic, Trstenjak, Tuječ, Zakotnik. Br. Kajzelj poroča, da se je županstvo v Metliki prvo odzvalo pozivu S. S. Z. in poslalo 20 K za zletne namene. Br. Šebenik, ki je opravičil svojo odsotnost, je že pripravil vse gradivo za „Vodnik po Ljubljani“ in kmalu izgotovi svoje delo Odsotnost sta opravičila tudi br. Jos. Berce in Duffé — Poročilo tajniškega in časnikarskega odseka. Br. Gv. Sajovic poroča. Od prve seje slavnostnega odbora (15. decembra 1912) se je sešel tajniški in časnikarski odsek štirikrat; doslej je bilo

vsega skupaj 15 sej; Teh se je udeležilo povprek po 8 bratov. Odsek je prejel od tvrdke Husnik & Häusler v Pragi ugodno ponudbo za tisk barvnih zletnih razglednic. Cena tem razglednicam se je določila po 12 vin. Izšla je že razglednica „Sokolova zvestoba“. Dve novi barvni razglednici („Sokolov pohod“ in „Skupina Sokolov na bradlji“) sta se oddali v tisk. Razglednice se spečavajo z zadovoljivim uspehom; barvna je že večidel razprodana. Pospešila se je izvršitev zletnega lepaka. Br. dr. Lah je izdelal načrt predstave „Na Gosposvetskem polju“; načrt se je izročil predsedstvu. Za zletni znak je došlo več osnutkov; večini je najbolj ugajal Dolinarjev osnutek. Odsek se je odločil zanj. Za izvršbo lepaka se je odsek odločil za Blasnikovo tiskarno v Ljubljani. Odsek je priporočil takojšnjo ustanovitev razstavnega odseka; tajništvo tega odseka prevzame br. dr. Lah. Za izvršitev zletnega znaka je sklenil odsek priporočiti tvrdko Pěcino v Turnovu. Tajniški in časnikarski odsek je tudi v tem času oskrboval zletno rubriko in poročal o zletu tudi nekaterim češkim sokolskim listom. Dela v posameznih odsekih sicer napredujejo, vendar je dosti članov, ki se malo ali sploh ne brigajo za svoje dolžnosti. Ne vse na nekaj ramen! Odbor sklene, da je sprejeti Dolinarjev osnutek za zletni znak, pa se še z Dolinarjem dogovoriti radi neznatnih sprememb. Znak izdela tvrdka Pěcina. Lepak natisne Blasnikova tiskarna. — Poročilo stanovnjškega odseka. Poroča br. dr. Berce. Stanovanjski odsek je razdeljen na 9 pododsekov in sicer jih je 7 za Ljubljano po okrajih, 1 za Šiško in 1 za Vič. Seje načelnikov so navadno začetkoma vsakega meseca. Ljubljanska in šiščenska občina sta dali na razpolago šole za skupna stanovanja zletnikom, viška občina še ni odgovorila. Na ministrstvo za javna dela se je vložila prošnja za prepustitev državne obrtne šole; osebno bo posredoval br. dr. Rybař. Sestavlja se poseben kataster stanovanj pri zasebnikih. — Poročilo tehničnega odseka. Poroča br. dr. V. Murnik. Tehnični odsek je dovršil tekmovalne vaje. Sprejete so bile v seji zveznega vaditeljskega zbora dne 23. februarja; objavljene so že v „Slov. Sokolu“. Fotografije za proste vaje moštva in ženstva so dodelane. Fotografiral je br. Kramar; za veliki trud mu gre topla zahvala. Odbor sklene, da je kolčnike za slike naročiti v Pragi pri tvrdki Husnik & Häusler.

Prepoved zleta. Br. Kajzelj naznanja, da je vlada prepovedala zlet. Podstarosta br. dr. Rybař je sestavil takoj na ministrstvo za notranje stvari pritožbo, ki se je odposlala nemudoma. Glasi se: C. kr. deželnemu predsedništvu v Ljubljani. Pritožba Slovenske sokolske zveze v Ljubljani proti odloku z 13. marca 1913 št. 294 Pol. na c. kr. ministrstvo za notranje stvari. Proti gori navedenemu odloku, s katerim se nam je prepovedal nameravani slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani, zglasamo pravočasno to-le pritožbo. Že lepo vrsto let se vršijo v Pragi vsesokolski zleti, katerih se v velikem številu udeležujejo ne samo češka sokolska društva, temveč tudi druge avstrijske in neavstrijske slovanske sokolske organizacije in zastopniki „Evropske telovadne zveze“. Naravnost ogromna pa je bila udeležba na lanskem sokolskem zletu, katerega so se aktivno udeležile skoraj vse telovadne zveze, združene v omenjeni „Evropski telovadni zvezi“. Vkljub temu, ali morda ravno zato so ta zlet počastili tudi visoki državni dostojanstveniki, pred vsemi dva aktivna ministra, c. kr. namestnik za Češko, najvišji vojaški poveljniki na Češkem in mnogo drugih civilnih in vojaških funkcionarjev, najboljši dokaz, da vsi ti funkcionarji ne

smatrajo Sokolstva za faktor, ki bi bil nevaren javnemu miru in redu. V resnici se v kljub naravnost ogromni udeležbi in navzočnosti najrazličnejših narodnosti tudi iz tujih držav ni kalil javni mir in red niti najmanj, izvzemši nevšečni prizor, ki so ga po samih izjavah vlade provocirali nemški burši na Prikopih, ki ga je pa policija takoj udušila. To, kar se je izvršilo v naravnost vzornem redu v Pragi in kar je izzvalo občudovanje posebno tudi v inozemstvu, je hotela Slovenska sokolska zveza vprizoriti v mnogo manjšem slogu v Ljubljani. Kar pa je c. kr. namestništvo v Pragi ne samo dovolilo temveč tudi na vse mogoče načine podpiralo (n. pr. s pripuščanjem uradnih in vojaških poslopj, z denarno podporo in slično), to se na Kranjskem označuje kot nevarno za javni mir in red! A c. kr. deželno predsedništvo ni smatralo niti za potrebno, da bi vsaj z eno besedo dalo razumeti, v čem obstoji ta velika nevarnost, radi katere se prepoveduje prireditve, o kateri pišejo že strokovni listi vse Evrope! V Ljubljani so se vršile slične prireditve že mnogokrat, no, še nikdar se ni ob takih prilikah kalil javni mir in red in se gotovo ne bi sedaj, ko so ravno sokolska društva že večkrat dokazala na sijajen način, da znajo vzdrževati red in disciplino celo pričo očitih provokacij. Takih provokacij pa v našem primeru ni pričakovati, ker skoraj vse prebivalstvo ljubljanskega mesta očito simpatizira z našo prireditvijo. Zelo lahko bode zatorej vzdrževanje javnega mira in redu. Res čudno bi bilo, da bi se c. kr. policija ne bi upala prevzeti odgovornost za mir in red, ko je prejšnja mestna policija ob enakih prilikah rešila svojo nalogo vedno izvrstno. Tudi si dovoljujemo opozarjati na veliko gmotno škodo, ki bi jo imelo ljubljansko prebivalstvo, ako izostane nameravana prireditve. Vladajoča denarna kriza in posledice delne mobilizacije so povzročile že toliko škode, da bode treba precej let, preden se razmere zopet izboljšajo. Z veseljem je zato ljubljansko prebivalstvo od nameravanega zleta pričakovalo povzdigo tujskega prometa in s tem tudi večji pritek dohodkov. Ali hoče vlada res poostrii obstoječo neznosno krizo in pripraviti ljudstvo ob pričakovani zaslužek? Ako pa tičijo morda za izpodbijanim odlokom kakí politični razlogi, potem prosimo, naj se nam ti razlogi vsaj naznanijo, ker zahteva čast sokolskih društev, da se jih ne sumniči s prikritimi namigavanji. Proti javnemu miru in redu se sokolska društva niso še nikdar pregrešila in zato imajo pravico znati, iz katerega razloga se jim hoče prepovedati prireditve, ki bi, kakor lanski praški zlet, le služila v čast slovenskih Sokolov in njihove ožje in širje domovine. Prosimo zato, naj visoko c. kr. ministrstvo razveljavi izpodbijani odlok in dovoli nameravani zlet. Predsedstvo Slovenske sokolske zveze. Podpisi. — Br. dr. Rybař bo na Dunaju tudi osebno interveniral. Br. dr. Ravnihar se naprosi, da se mu pridruži; sklene se naprositi tudi Slovansko sokolsko zvezo za podporo. Sklene se nadalje, ne prekiniti priprave ter pozvati društva, da tudi ona nadaljujejo svoje priprave.

Sklene se, društva opozoriti, da je zveza odobrila edinole po Milku Krapežu v Ljubljani založene gramofonske plošče za zletne proste vaje članstva.

Oznanilo. Išče se **odvetniški uradnik**, stenograf. Prednost ima Sokol, telovadec. Pogoje in naslov pove Slovenska Sokolska Zveza v Ljubljani.